

N:o 156.

Af herrar **A. J. Ericson** i Ransta och **L. P. Mallmin**, om
*skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ändrade föreskrifter
till förekommande och hämmande af smittosamma husdjurs-
sjukdomar m. m.*

Vid 1898 års riksdag hemstälde undertecknade i motion n:o 216, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t efter verkställd utredning af frågan låta utarbета och till Riksdagen inkomma med förslag till ändrade föreskrifter till förekommande och hämmande af smittosamma husdjurssjukdomar i syfte att vinna ökad trygghet mot sådana sjukdomars uppkomst och utbredning, *dels* genom skärpta bestämmelser angående införsel af husdjur till riket under vissa förhållanden, äfvensom i fråga om statsmyndigheternas skyldighet att vid utbrott af sådana sjukdomar ingripa, *dels* ock derigenom, att den enskilde, mera än hittills varit fallet, hålles skadeslös för de förluster han vid sådana sjukdomars utbrott till följd af ifrågavarande åtgärder måste vidkännas. I den omnämnda motionen motiverades utförligt, att ändrade föreskrifter i ifrågavarande syfte vore af behovet påkallade.

Motionen vann, som bekant är, Andra Kammarens gillande, men afslogs i Första. Redan innan motionen behandlades i Riksdagen, hade

den 21 februari 1898 förbud utfärdats mot införande af idislande djur och svin från främmande land eller del deraf, som förklarats smittadt af smittosam mul- och klöfsjuka. Men äro öfriga i motionen framställda önskemål af så stor nationalekonomisk betydelse och af sådan vikt för vårt lands djuregare, att de äfven förtjena väl beaktas. Från senaste stora mjältbrandsepidemien i Vestergötland har en dyrköpt erfarenhet vunnits angående faran af rigorösa bestämmelser och att det kan vara oklokt låta en tid gå obegagnad förbi, ty derom torde alla fackmän, som haft med sjukdomen att göra, vara öfvertygade, att, om äfven väderleksförhållandena föregående vår och sommar voro för spridningen af en mjältbrandsfarsot synnerligen gynsamma, den aldrig tagit en sådan spridning, som den gjorde, om ej sannolikt under årtal infektionsämnet magasinerats der genom mjältbrandsfall, som aldrig kommit till författningsenlig behandling. Då djuregaren å ena sidan anser sig hafva ingenting att vinna genom att inrapportera fall, som kunna misstänkas vara mjältbrand, och ej mycket att riskera genom att dölja fallet, ty mjältbranden uppträder i vanliga fall sporadiskt och ett sådant fall kan i regel lätt undanhållas myndigheternas kännedom, men deremot djuregaren hotas af mycket allvarliga förluster, om han författningsenligt anmäler fallet, så synes det ligga i öppen dag, att lockelsen till underslef är större, sådan författningen nu gestaltar sig, än hvad den skulle blifva, om författningen modifierades derhän, att djuregaren vid anmälan af ett sådant fall ej hålles fullt skadeslös, men kunde hoppas med jmförelsevis ringa förlust komma ifrån affären, blott denna blefve författningsenligt behandlad.

Frågan angående beredande af ersättning åt djuregare, som åsamkats förluster genom mjältbrand, har förekommit vid hushållningssällskapens ombuds senaste möte, i kongl. landtbruksakademien och vid Sveriges agrarförbunds nyligen hållna årsmöte. Allmänt synes man inse det berättigade i att ersättning bör lemnas, men äro åsigterna olika angående sättet: antingen ersättning af statsmedel, obligatorisk kreatursförsäkring eller understöd af enskilda mjältbrandsbolag äro de olika sätt, som framhållas.

Men det är ej blott mjältbrand, vi hafva att bekämpa, flera andra smittosamma kreaturssjukdomar hafva visat sig kunna uppträda förlustbringande. Svinpesten och svinsjukan hafva flera gånger uppträdt epidemiskt och för djuregarne ruinerande. Lungrötan bland hästar torde äfven böra beaktas, och hafva rusthållarne vid lifregementets dragonregemente färska

erfarenheter om nämnda sjukdoms spridning genom hästar, som fört hem smittan från kavallerietablissemnet å Ladugårdsgärdet. Har man följt de smittosamma kreaturssjukdomarnes uppträdande i vårt land och tagit kännedom om de författningar, som finnas rörande smittosamma kreaturssjukdomars hämmande, så finner man, att djuregarne hafva rätt fordra, att författningarna blifva underkastade en grundlig revidering.

Prosten A. Pettersson m. fl. hafva vid årets riksdag i Andra Kammarerna väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan, »det Kongl. Maj:t täcktes låta verkställa utredning, huruvida och i hvad mån staten skulle kunna lemna bidrag till enskilda bolag, bildade för försäkring mot mjältbrandsskada, samt för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill denna utredning kan föranleda». Då dylika bolag äro grundade på helt olika principer och saknas i de flesta län, kan man, äfven om statsunderstöd lemnas till dem som finnas, ingalunda vara förvissad om kraftiga åtgärder mot mjältbrandsfarsotens hämmande, då bland annat smitta kan sprida sig från djur, hvars egare ej är medlem i bolagen.

Riksdagen har äfven att behandla andra frågor rörande mjältbrandsfarsoten och genom densamma orsakade förluster; men skall en författningsrevision ske, bör den göras grundlig och genomgående. Det har så länge ympats telningar på den gamla stammen, att den börjat lida af ålderdomsskröplighet. Vetenskapen gör raska framsteg, och författningarna måste vara ett uttryck för och lämpade efter tidens åsikter inom det område, der de äro afsedda att tillämpas.

På grund af hvad här ofvan blifvit anfördt och med hänvisning till undertecknades motion n:o 216 vid 1898 års riksdag samt Andra Kammarernas tillfälliga utskotts utlåtande n:o 6 från samma riksdag få vi vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte besluta i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t efter verkställd utredning i frågan låta utarbета och till Riksdagen inkomma med förslag till ändrade föreskrifter till förekommande och hämmande af smittosamma husdjursjukdomar i syfte att vinna ökad trygghet mot sådana sjukdomars uppkomst och utbredning, dels ock derigenom, att den enskilde, mera än hittills varit fallet, hålles

skadeslös för de förluster, han vid sådana sjukdomars utbrott måste vidkännas.

Stockholm den 22 februari 1900.

Adolf Ericson.

L. P. Mallmin.

I förestående motions syfte instämma

Johan Hjelmérus.

B. Dahlgren.

A. P. Gustafsson.

E. L. M. Hedin.

Gustaf Odqvist.

Joh. Larsson.

Jöns Andersson.

Gustaf Olofsson.

A. Sundblad.

E. Åkerlund.

G. Jansson.

A. G. Jönsson.

Nils Åkesson.

A. G. Olsson.

J. E. Ericsson.

Sam. Söderberg.

C. E. Johansson
i Berga.

A. Magnusson.

Lars Eriksson.

Nils Wallmark.

I. v. Knorring.

Olof Persson,
Killebäckstorp.

G. Lindgren.

L. L. Lorichs.

Sten Nordström.